

Pranešimas spaudai
Liuksemburgas, 2023 m. vasario 15 d.

ES Pasaulinis kovos su klimato kaita aljansas. Laimėjimams pritrūko užmojo

- *ES iš viso suteikė 729 milijonų eurų finansavimą, kad padėtų besivystančioms šalims, kurioms daro poveikį klimato kaita*
- *Šia iniciatyva neskirta pakankamai dėmesio labiausiai pažeidžiamų šalių poreikiams*

Pasaulinis kovos su klimato kaita aljansas, 2017 m. ES įsteigtas siekiant padėti neturtingoms besivystančioms šalims reaguoti į klimato kaitą, nepateisino lūkesčių. Tai Europos Audito Rūmų šiandien paskelbtos naujos specialiosios ataskaitos pagrindinė mintis. Auditoriai nustatė mažai įrodymų, kad ši iniciatyva padidino šalių atsparumą klimato kaitai. Kalbant apie efektyvumą, užbaigus veiksmus gauta išdirbių, tačiau kartais tai brangiai kainavo.

„Nustatėme, kad Pasaulinio kovos su klimato kaita aljanso iniciatyva padarė mažesnę poveikį nei tikėtasi ir kad planuotas perėjimas nuo pajėgumų didinimo prie konkretesnių veiksmų, kuriais tiesiogiai remiami gyventojai, nebuvo sistemingas“, teigė šiam auditui vadovavęs Audito Rūmų narys Hannu Takkula. „Manome, kad Europos Komisija turėtų sutelkti dėmesį į tas šalis, kurioms klimato kaita daro didžiausią poveikį, ir pasinaudoti įgyta patirtimi tiek įgyvendinant būsimus su klimato kaita susijusius veiksmus, tiek būsimas paramos iniciatyvas“.

Pasaulinis kovos su klimato kaita aljansas savo veiklą grindė dviem ramsčiais: skatino dialogą bei dalijimąsi žiniomis ir teikė techninę ir finansinę paramą prisitaikymo prie klimato kaitos, jos švelninimo ir nelaimių rizikos mažinimo priemonėms.

Auditoriai nustatė, kad įgyvendinant iniciatyvą nebuvo vertinama, kaip pagerėjo paramos gavėjų padėtis, taip pat nebuvo skiriama pakankamai dėmesio labiausiai nukentėjusiųjų poreikiams. Parama ne visuomet pasiekdavo numatomus pažeidžiamus jos gavėjus: pavyzdžiui, buvo mažai veiksmų, skirtų konkrečiai moterų poreikiams tenkinti, o kai kurie kiti veiksmai buvo neprieinami skurdžiausiems namų ūkiams. Sėkmingi bandomieji veiksmai taip pat galėjo būti išplėsti, kad naudotų daugiau žmonių.

Per visą savo gyvavimo ciklą Pasaulinis kovos su klimato kaita aljansas nepritraukė laukiamo papildomo ES šalių ir privačiojo sektoriaus finansavimo. Nepaisant šios didelės finansavimo spragos, Europos Komisija nė karto neperžiūrėjo savo pradinių plataus užmojo tikslų. Be to, antrajame etape (Pasaulinis kovos su klimato kaita aljansas plius, 2014–2020 m.) dėl Komisijos taikytų lėšų paskirstymo kriterijų pažeidžiamiausioms šalims buvo skiriama proporcingai mažiau paramos.

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pagrindines mintis. Visa ataskaita pateikta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Komisija nepakankamai išanalizavo daugumos auditorių nagrinėtų veiksmų biudžete numatytų išlaidų pagrįstumą. Pavyzdžiui, veiksmų valdymo išlaidos labai skyrėsi ir buvo ypač didelės Ramiojo vandenyno regione. Auditoriai padarė išvadą, kad atlikus išsamesnę išlaidų analizę buvo galima sutaupyti lėšų.

Taip pat buvo su iniciatyvos žinomumu ir matomumu susijusių problemų. Nors iniciatyva remta daugiau kaip 80 šalių, besivystančiose šalyse ir ES apie ją buvo žinoma nedaug. Taip buvo iš dalies dėl to, kad finansuojamų veiksmų nebuvo galima atskirti nuo kitų ES veiksmų, kuriais siekiama spręsti klimato kaitos problemas besivystančiose šalyse. Iniciatyvos efektyvumui taip pat įtakos turėjo jos organizavimo sudėtingumas, ypač paramos priemonių ir finansavimo srautų dubliavimas.

Bendra informacija

Pasaulinio kovos su klimato kaita aljanso iniciatyvai nebuvo skirta atskira biudžeto eilutė Europos Komisijos apskaitos sistemoje, bet ji buvo finansuojama per Vystomojo bendradarbiavimo priemonę ir Europos plėtros fondą. Bendra iniciatyvai skirtų lėšų suma buvo 728,8 milijono eurų (įskaitant ES šalių įnašus): 308,8 milijono eurų pirmajam etapui (2007–2013 m.) ir 420 milijonų eurų antrajam etapui, Pasauliniam kovos su klimato kaita aljansui plius (2014–2020 m.).

2020 m. Komisija nusprendė naujam etapui iniciatyvos nebetęsti. 2021–2027 m. laikotarpiu Komisija finansuos veiksmus, kuriais, teikiant teminę ir geografinę paramą pagal Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę, bus kovojama su klimato kaitos problemomis besivystančiose šalyse.

Specialioji ataskaita 04/2023 „Pasaulinis kovos su klimato kaita aljansas plius. Laimėjimams pritrūko užmojo“ paskelbta [Audito Rūmų interneto svetainėje](#).

Kontaktai spaudai

Audito Rūmų spaudos tarnyba, press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu, mob. tel. (+ 352) 691 553 547
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu, mob. tel. (+352) 621 552 224
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu, mob. tel. (+352) 691 551 502